

MAC
BA

25

exposició
fins al novembre
de 2020

#dedisturbioslutosyfiestas

«de disturbis, dols i festes» aprofundeix i amplia la nostra comprensió de la història de les dissidències sexuals i els activismes racialitzats a través d'arxius, entrevistes, documents i vídeos, entre d'altres. L'exposició alinea fites importants en la cultura feminista, la comunitat LGBTQI+ i les dissidències sexuals, i se centra en una diversitat d'identitats *cuyr*^[1], festes, sexe, drets civils i resistència a l'opressió.

La recerca busca generar una introspecció sobre l'experiència de cossos sexualment dissidents a la ciutat de Barcelona. Proposa una reflexió sobre les emocions, les violències, els traumes, les subjectivitats, el racisme, les cures i els activismes dissidents dels cossos que habiten l'urbs catalana i que s'han vist afectats per la *Ley de Vagos y Maleantes*, la Llei sobre perillositat i rehabilitació social, la Llei d'estrangeria i l'ordenança sobre convivència ciutadana. Cossos que desobeeixen la colonialitat i les seves fronteres legals, afectives, físiques i territorials. I ho fan produint altres formes d'habitar l'urbs, transitant en altres direccions, escapant de geometries sòlides. Cossos subalterns que construeixen altres espais d'enunciació política.

Per a la recerca vam proposar d'entrevistar persones vinculades amb les diferents comunitats esmentades abans, com una forma d'acostar-nos al context de la ciutat. Vam conversar amb migrants, activistes trans, treballadores sexuals, col·lectius i comunitats que a través dels seus relats, testimonis i recomanacions ens van submergir en les seves experiències, els seus desitjos i les seves xarxes amb Barcelona. Aquestes històries de la dissidència s'escapen de les narratives oficials que guarden sovint els arxius institucionals. Hem pogut percebre que les històries de la dissidència sexual *cuyr* i migrant tenen una relació tensa amb la seva documentació i la seva evidència, ja que històricament s'han emprat per criminalitzar aquests cossos. En aquest

sentit les dissidències rarament busquen una relació amb un registre o documentació, o almenys no amb la comprensió tradicional i oficial del terme.

Les entrevistes es van activar com a registres per construir una narrativa dins l'exposició que proposem. La seva importància i la dels arxius augmenta quan admetem el que està en joc en reconèixer, comprometre, acumular i parlar d'aquests rastres, aquestes possessions, aquestes encarnacions de passats dissidents per a un mateix, per a les comunitats i per a la transformació social. Horacio Ramírez imagina aquest tipus de metodologies com una manera de testificar, connectar el passat amb el present, fer de la història un procés col·lectiu de significació humana en què tots ens convertim en agents per produir-la. «Aquest testament és crucial perquè per a les comunitats marginades que participen constantment en les lluites per la visibilitat, la identitat política i l'espai, els testimonis sobre la seva existència són actes crítics de documentació».^[2]

L'ús d'una cartografia va ser fonamental per situar la recerca: tots els bars, parcs, avingudes, platges i cases okupes que s'han esmentat durant les entrevistes han estat ubicats en un mapa. També places, hospitals i parades de metro que van aparèixer al llarg de la investigació en la visita als diferents arxius. En aquest sentit es va utilitzar el mapa per visualitzar un conjunt d'espais que configuren una ciutat *cuyr*, dissident i racialitzada, i en la qual el passat i el present s'activen segons els desplaçaments i les experiències que tenen lloc a l'urbs. Es van identificar les lògiques que, segons els diversos imperatius històrics, econòmics i polítics, resten en el dispositiu cartogràfic hegemònic, per poder construir unes genealogies amb què definir les diferents estratègies que proposen les dissidències sexuals, subvertint i construint altres cartografies, altres mapes, altres formes d'habitar la ciutat.

La proposta expositiva experimenta amb exemples poderosos d'activisme social a través de materials històrics a partir de la dècada dels setanta del segle passat, i presenta documents de resistència rarament vistos; arxius, entrevistes, documents legals, premsa, vídeos, cartes, poemes, fotografies i materials efímers, com ara fanzins, adhesius i volants. Per seleccionar-los ens vam centrar en l'experiència afectiva o sentida de la memòria, els cossos i el territori com a centre de la construcció de les cultures públiques de les dissidències sexuals a Barcelona. En aquest sentit l'exposició dona lloc a una sèrie d'experiències de col·lectius, individus i veus que busquen representar l'experiència històrica i el seu vincle amb el present.

Es tracta de documents que inviten a manifestacions contra els assassinats de companyes trans, festes que recaptin ajudes per a les cures requerides de cossos vulnerables, cartes que busquen resposta amb autodeterminació, desig i nostàlgia. Lleis que oprimeixen cossos racialitzats i LGBTQI+. Formes de produir comunitat, aliances i refugis a través dels disturbis i les pèrdues irreparables de cossos violentats i assassinats pel sistema patriarcal, blanc, racista i capitalista. Per a Ann Cvetkovich els arxius LGBTQI+ són materials i immaterials que incorporen objectes que normalment no es consideren d'arxiu i que, alhora, es resisteixen a ser documentats perquè el sexe i els sentiments són massa personals o efímers per deixar registres.^[3]

Les cartes, les columnes d'opinió pública, els manifestos i les denúncies s'erigeixen com a indicadors de tantes altres coses que probablement no van ser mai escrites perquè no existeix un llenguatge, ni tan sols un llenguatge d'intimitat entre els cossos dissidents, per copsar l'experiència afectiva en relació amb la violència, la transfòbia

i el racisme sistèmic. En l'exposició, el sentiment públic i privat es mesclen. És interessant contrastar el lloc segur i assertiu d'enunciació que impliquen i requereixen certes escriptures, davant la vulnerabilitat i els rastres emocionals d'altres registres presents en aquesta mostra. Quins sentiments importen a la vida pública? Com s'inscriuen els desitjos i les emocions en l'experiència urbana? Quines altres alternatives hi ha per al resguard o per a la cura de les nostres memòries dissidents?

Com a part de l'exposició es faran trobades amb menjar, *performances*, xerrades i tallers que activaran l'exposició com un dispositiu de resistència. Aquestes activitats insisteixen a tenir discussions, fomentar les lluites i (re)conèixer les nostres memòries. Durant tota la mostra recollirem signatures per impulsar una modificació en la normativa municipal que regula el que poden fer i no poden fer els cossos als espais públics de la ciutat: l'Ordenança de convivència (formalment: Ordenança de mesures per fomentar i garantir la convivència ciutadana a l'espai públic de Barcelona).

^[1] El terme proposa un desplaçament al lloc de l'enunciació d'allò *queer* entès com un terme anglosaxó. *Cuir, cuyr o cui(r)* suggereix un ús lingüístic i acadèmic pensat des dels estudis postcolonials; es refereix a sexualitats dissidents rares, negres, indígenes.

^[2] Roque Ramírez, Horacio N. i Alamilla Boyd, Nan. *Bodies of Evidence: The Practice of Queer Oral History*. Oxford: Oxford University Press, 2012; cita traduïda pel grup de recerca de dissidències sexuals de la ciutat de Barcelona, PEI 2019-2020.

^[3] Cvetkovich, Ann. *Un archivo de sentimientos. Trauma, sexualidad y culturas públicas lesbianas*. Barcelona: Edicions Bellaterra (obra original publicada el 2003), 2018.

Grup d'investigació del Programa d'Estudis Independents del MACBA 2019-2020 coordinat per Lucía Egaña Rojas. Integrants: Luna Acosta, Carolina Campos, Eduardo Carrera R, Joana Castella, Margherita Fabbri, Henrique Lukas, Lizette Nin, Lucila Prestach, Eugenia Salama, Julia Salgueiro, Jorge Sánchez, Julia Tealdi, Claudia Ventola.

Participants: Ana G Aupi, Rosa Almirall (Transit), Arxiu fotogràfic de Barcelona, Arrels Fundació, Kenza Benzidan, Ca La Dona, Casal Lambda - CDAF, Desirée Cascales Xalma, Maria Chatzi, Antonio Centeno, Centre LGTBI de Barcelona, Centro de Documentación de Movimientos Sociales Mercè Grenzner - Can Batlló, Bruno Cimiano, Bruno Crocianelli, Frau Diamanda, Xavi Dua, Lludy Fortune, Natalia Gima, Emilie Hallard, Tania Irias, Imprenta Colectiva Can Batlló, Stéphane Mathé, Julien Merienne, Gimnàs social Sant Pau, Mariana Paschoal, Linda Porn, Tania Quintana (Metzineres), Afra Rigamonti, Aura Roig (Metzineres), Sabrina Sánchez, Vinicius Sassine, Elena- Urko (Post-Op), Nacho Uzcategui, Blanca Valdivia (Punt6).

macba.cat
Plaça dels Àngels, 1
08001 Barcelona